

כל הזכויות שמורות

ישראל שוקלת אפשרות של פעולה כלשהי בקשר למשבר התימני. לעת עתה נדחתה האפשרות של פעולה כלשהי בקשר למשבר התימני. יש לצפות לכך שישראל תניע מדינות אפריקאיות וינדונות, להשלות של סדר יומן של האו"ם את המצב בתימן. ישראל מודאגת מן האפשרות שמצרים, או תימן הרפובליקאית, תשתלט על מיצרי עין ועל שני חופי ים סוף. לאחר שמעצמות המערב מאנו עד כה לנקוט יוזמה אנטי-מצרית, תבקש ישראל להשיג ניצחון של ההתערבות המצרית באו"ם.

בהקשר לכך, עשוי אתה לשמוע מחוגים בריטיים דרישה, כי ישראל חייבת להרשות למטוסים בריטיים לעבור מעל לשטחה, כדי לחוש לעזרת ירדן, במקרה שזו תותקף על-ידי המצרים או התימנים.

צפויים ועזועים בתוך הממשלה. הגורם העיקרי: שר החקלאות משה דיין, העשוי לדרוש אולטימטיבית שיחליפו לו את המשרד. בשעתו רצה את משרד החוץ, אולם נוכח התנגדותה של גולדה מאיר ויתר זמנית על הרעיון. הוא מוכן להיות שר בלי תיק ולחכות להזדמנות אחרת לנסות לרשת את גולדה. הנימוק העיקרי שלו: המרכז החקלאי, וגורמים מפא"יי אחרים בעלי השפעה מכרעת על החקלאות, עשויים הכל להכשיל את מדיניות משרדו.

במקביל, יתבשל משהו במשרד החינוך. עמי אסף, סגנו של

במדינה

(המשך מעמוד 4)

לי איזה שר ויטען שהיה בעד ביטול המימ של הצבא. אני רוצה שבאחריות לעניינים האלו תישא הממשלה כולה."

לירושלים וחזרה. בניירורק עצמה התפתחו העניינים בקצב דומה. ההוראה לחזור הגיעה לאבא אבן, שהגיע לארצות הברית 24 שעות קודם לכן, בזמן שעמד בחדר-האמבטיה של מלון והתגלח. דובר הקונסוליה הודיע למרכזיה כי השיחה וחזרה ביומנו, על כן הועברה אליו לתוך חדר האמבטיה. "מה עם ההופעה בהשיגסטון ה' ערב?" שאל, "כבר פורסמו הודעות, ונשלחו ההזמנות!"

דובר הקונסוליה השיב: "ההוראות הן שעליך לחזור לירושלים מיד!" כעבור דקות אחדות צילצל אליו בורג. הסתבר כי ההוראה הטלפונית מצאה את שר הסעד בעת תפילת-שחרית במלון. היא העמידה אותו במצב משונה במקצת. אמנם כבר הספיק להיות בארצות-הברית למעלה משבוע, אלא שכל אותו זמן עסק בענייני מפלגתו, ובחידושים הפועל המזרחי. מכיוון שחזר הנסיעה שולם על-ידי ממשלת ישראל, רצה בורג לקיים את הבטחתו ולנאום למען המפלגה. אך גם אותו חיבה הוראת בייג.

משודד הדבר לאנשי המלחה, רתחו מי כעס. הם לא נרגעו, עד אשר התחייב אבא אבן (ראה להלן), שמיד עם גמר המשבר הפתאומי בבית הנבחרים בירושלים ישוב לניירורק למלא את התחביביותיו כנואם. וכך עשה.

התלוצץ ח"כ האופוזיציה, למראה התגברות הממשלתית שהוטסה מניירורק: "בלי מטוסי סילון לא יכלה הממשלה להגן על שתי החזיתות בבת אחת — גם על חזית הממשל הצבאי וגם על חזית השנאה."

יחסים מרחביים

ריות בקאהיר

שתי הידיעות שימחו במידה שווה את אנשי משרד-החוץ בירושלים:

● השגריר הראשון של ישראל בארצות-הברית הגיש את כתב-האמנה לגור אריה יהודה, הנוסע-נגוסת, מלך-מלכי חבש ו-אריתראה.

● צוות השגרירות החבשית בקאהיר פתח באש, הרג אחד ופצע שניים, בשעה שסטודנטים בני-אריתראה, הלומדים במצ' רייס, ניסו להצית את השגרירות. כמחאה על התוכנית לבטל את השלטון-העצמי של אריתראה בתחום הכתר החבשי.

שני המאורעות כאחד היו גילויי המציאות המתגבשת בדרום המרחב: העפקת התהום בין חבש ומצרים, והידוק היחסים בין חבש וישראל.

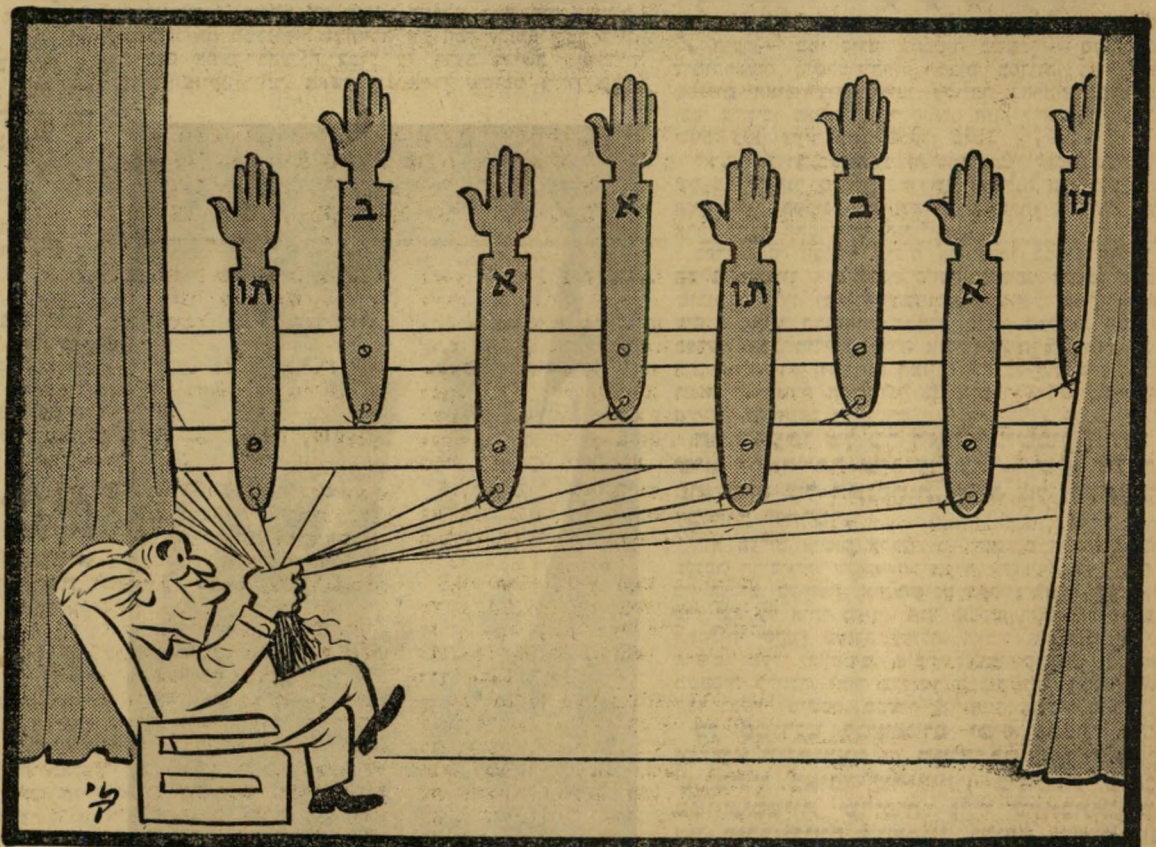
הברית השתקנית. הברית הבלתי-כתובה בין חבש וישראל היא כיום אתה מעובדות-היסוד של המציאות המרחבית. רק מעט מדובר עליה. היא משתרעת על שטחים רבים, שאינם זוכים למירוסם.

מבחינה זאת, דומה ברית זו לבריתות ישראל-תורכיה וישראל-פרס. שתי מדינות מוסלמיות אלה, קשורות כיום בשטחים רבים, בקשר אמיץ ביותר עם ישראל. אולם שתיהן אינן מעוניינות לתת לדבר סימני רב מדי, מחשש שן יעורר הדבר התנגדות בקרב האזרחים המוסלמיים, וגם יתריף את היחסים עם מדינות ערב שלא לצורך.

לפני שבוע יצאה לפרס משלחת חקלאית ישראלית. אולם בראש המשלחת עמד אדם שהוא חקלאי רק בדרך-אגב. עזרא דנין ידוע הרבה יותר כאחד מראשי הש"י לשעבר, יועץ שרת-החוץ לענייני הערבים, הבוס של השדירים הערביים של בית-השידור הישראלי. הוא איש מפתח בקרב הקבוצה הקטנה הבלתי-רשמית, אך אריות ההשפעה, המנהלת בישראל את כל העניינים הגזעיים לערביי ישראל ולמדינות-ערב.

דרום, צפון ומזרח. מה מאחד את ממשלות ישראל, תורכיה, פרס וחבש? הן תכונה העיקרית: כל הארבע קשורות לחיים ולמחשבה עם המחנה המערבי, ובעיקר עם ארצות-הברית. תורכיה היא חברה נאט"ו, משת במסגרת לטילי-אטום אמריקאיים. יחד עם פרס היא חברה בברית-המרכז, שבאה במקום ברית-בגדאד, עליה השלום. חבש מעמידה פני "מדינה ניטרלית-אפריקאית."

• אריתראה היתה מושבה איטלקית. ש' נכבשה על-ידי הצבא הבריטי (שכלל קומנדו עברי מארצות-ישראל). צורפה אחרי תמלחתה כמחוז עצמאי לחבש.

משמעת קואליציונית

אבא אבן, מחמיר בכוונה את ריב-הסמכויות בינו לבין אבן, ידחוף את אבן

להגיש אולטימטום: או הוא או אני. אסף, כאיש תנועת המושבים, יטכיס לצאת

ממשרד החינוך, אם מפא"י תמסור לו את תיק החקלאות במקרה שדיין יעזבו.

● **גם כשורות הדתיים-לאומיים צפויים שינויי-גבר.** שר הפנים משה חיים שפירא, אשר התקרב לאחרונה לסגנו במשרד הבריאות, יצחק רפאל, מעוניין להעבירו לשולחן הממשלה, כשר הבריאות. במיקרה כזה יצטרכו

הדתיים לוותר על כהונת שר. הוויתור ייעשה על-חשבון שר הסעד ד"ר יוסף בורג, שיופטר לנשיאות אוניברסיטת בראילן. שפירא יקבל לידיו את תיק הסעד, וימנה כסגן את ח"כ טובה טנהדראי. בורג יתנגד לתוכנית זו.

● **צפויות הפגנות שילומים מסוג חדש:** הפעם לא נגד קבלת

שילומים מגרמניה, כי אם בעד קבלתם. בשיחות המתנהלות בבון בין ד"ר נחום

גולדמן לבין הגרמנים, דורש נשיא הקונגרס היהודי העולמי להאריך את תוקף חוק השילומים ולהרחיבו לאלה שלא נהנו ממנו עד כה. במיקרה שלא ייענה, עשוי הוא לרמוז לגורמים ישראליים לערוך הפגנות אנטי-גרמניות.

● **אם התפתית להאמין להצהרת אחדות-העבודה, כי היא מתכוונת להגיש כנסת הצעת-יחוק משלה לביטול המימשל הצבאי** — מוטב שתשכח זאת. ההבטחה היא תכסיס-הטעיה בלבד.

● **חידוש מדעי בעל משמעות עולמית:** מחשב אלקטרוני, שניבנה כולו במכון ויצמן, והמופעל בעזרת טרניסטורים. המכון ישמור על והמצאה בסוד, עד לאחר רישום פטנטים עולמיים.

● **למרות שבגלוי מדברים עתה רק על טלביזיה חינוכית בישראל, נעשה כבר תכנון טלביזיה מסחרית.** נראה שגורמים מסוימים קיבלו כבר הבטחות מסוימות בשטח זה, שכן חברה צרפתית מארגנת עתה, עבור הפירסומאים הישראליים, קורס בצרפת לטלביזיה מסחרית.

הממשלה

שתי חזיתות

ביום ראשון שעבר, כאשר הסתיימה, סמוך לשעה שתיים בצהריים, הישיבה ה' שבועית של הממשלה, יצא דויד בן-גוריון מתור הישיבות כשכולו סמוך מכעס. הוא חלף דרך הפרוודור הארוך, עד לחדרו. כע' בור דקה חזר, כשידיו בכיסיו ושפתיו קפוז צות. "דאג מיד להתחרתם של אבא אבן ו' בורג לישראל!" הירה למזכירו המדיני, יצ' חק גבון.

גבון, הרגיל להתקפות-זעם כאלה, והנהגה במיקרה כזה לבצע את כל שלבי ההוראה, פרס לשלב האחרון של ביצוע סופי, שמא יעבור הזעם ותבוטל ההוראה, עשה כך גם הפעם. הוא הכין אמנז את המיברקים לשגרירות בהשיגסטון ולקונסוליה הכללית ב' ניירורק. אחרי שהיו מוכנים, חזר לחדרו של בן-גוריון, וניסה לשכנעו שהצבעת שני השרים בכנסת אינה חשובה כל עיקר, שכן קיימים כל הסיכויים שהיה רוב גדול ל' הפלת הצעת רוזן, בעניין המימשל הצבאי (ראה לעיל).

"לעומת זאת," ניסה גבון להסביר לראש הממשלה, "חשובה נוכחות השניים באמריקה. הכינו להם שם תוכנית-הופעות של המליחה."

בן-גוריון הפסיק אותו בחימה: "אני לא צריך אותם בשביל הרוב! אני צריך אתם כדי שבעוד שנה או חמש שנים לא יקום